

Kommunene fikk 180 mill. for å ansette helsesøstre - men brukte pengene på andre ting

Fordi det mangler 850 helsesøstre i Norge, bevilget regjeringen 180 millioner til styrking av skolehelsetjenesten og helsestasjonene. Men i én av to kommuner gikk pengene til andre ting enn helsesøstre.

Rådmann: Helsesøsterkronene har gått i det store sluket

Av May Linn Gjerding

mhtml:file://\bofil02\brukere\$\Sollun\Downloads\389044_READONLY (1).MHT

26.03.2014

Side 2 av 5

Det viser en omfattende undersøkelse Tidsskriftet Sykepleien har gjort.

180 millioner kroner tilsvarer 350 helsesøsterårsverk. Men halvparten av ekstrabevilgningene som skulle styrke skolehelsetjenesten og helsestasjonene har gått til å øke antallet helsesøsterårsverk, skriver [Sykepleien](#).

mhtml:file://\bofil02\brukere\$\Sollun\Downloads\389044_READONLY (1).MHT

26.03.2014

- Dette må både helseministeren og KS ta på alvor. Vi kan ikke ha det slik at regjering og storting sier at denne tjenesten skal prioriteres, mens mange rådmenn og lokalpolitikere bruker pengene til andre formål. Vi har tidligere sagt både til statsråden og helse- og omsorgskomiteen at pengene må øremerkes, sier forbundsleder Eli Gunhild By i Norsk Sykepleierforbund til VG.

356 av landets 428 kommuner har svart på om de har økt antallet budsjetterte helsesøsterårsverk fra 2013 til 2014. Disse kommunene har til sammen fått i overkant av 160 millioner kroner, skriver Sykepleien.

Til sammen har det vært en økning på rundt 135 helsesøsterårsverk i de 356 kommunene. Det betyr at under halvparten har gått til flere helsesøsterårsverk.

- Det er for dårlig, og viser med all tydelighet at disse pengene skulle vært øremerket til helsesøstre, fastslår Eli Gunhild By.

Hun hadde på forhånd en forventning om at de 180 millionene skulle resultere i minimum 325 nye helsesøsterstillinger.

Ålesund kommune er blant kommunene som ikke har brukt pengene til det de skulle brukes til: De fikk 1,5 millioner statlige kroner for å styrke helsesøstertjenesten. Ikke én krone har gått til formålet.

mhtml:file://\bofil02\brukere\$\Sollun\Downloads\389044_READONLY (1).MHT

26.03.2014

Side 4 av 5

- Vi er veldig skuffet, sier Guri Maaseide, ledende helsesøster i Ålesund, til Sykepleien.

Rådmann Jarle Bjørn Hanken i Ålesund bekrefter:

- Nei, det er helt riktig. Ingen av disse midlene har gått til det som var intensjonen fra statlig side.

- Hvor har de ekstra midlene blitt av?

- De pengene har dessverre gått i det store sluket. Kommunen har de siste 12-13 årene slitt med store underskudd, og vi måtte bruke disse pengene på å dekke inn underskudd, sier rådmann Hanken til Sykepleien.

Det bor 1,1 million barn og unge i aldersgruppen 0 til 19 år i kommunene som svart.

Helsedirektoratet har beregnet at det mangler ca 1560 årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, derav nesten 850-900 helsesøsterårsverk.

En rekke Stortingsmeldinger har pekt på at dette er en svært viktig tjeneste både når det gjelder utjevning av sosiale forskjeller i helse, «dropouts» fra skolen, psykiske lidelser, spiseforstyrrelser med mer.

Debatt ga 180 millioner kroner

I februar 2013 kunne Sykepleien avdekke at 7 av 10 helsesøstre i en [spørreundersøkelse](#) sa at de har unnlatt å stille spørsmål til barn og foreldre, fordi de ikke har tid til å følge opp svaret.

I kjølvannet av debatten som fulgte, varslet daværende helseminister Jonas Gahr Støre 180 millioner ferske kroner til styrking av helsestasjonene og skolehelsetjenesten. Dette ble varslet i Revidert nasjonalbudsjett mai 2013 slik at kommunene skulle være forberedt. Den nye regjeringen endret ikke på dette, og dette ble dermed vedtatt av Stortinget.

Over statsbudsjettet for 2014 kom disse pengene.

LES MER: [Se hvor mye penger hver enkelt kommune fikk](#)

Hver kommune har fått minimum 100.000 kroner i frie midler, men med en føring om at de skal brukes til å styrke helsestasjoner og skolehelsetjenesten.

Tidsskriftet Sykepleien har sendt spørsmål til alle rådmenn om disse pengene er brukt til flere helsesøsterstillinger. NSF har sendt til alle hovedtillitsvalgte med spørsmål om de har styrket med både helsesøstre, jordmødre, leger, fysioterapeuter, evt. andre. Begge undersøkelsene viser at

mhtml:file://\bofil02\brukere\$\Sollun\Downloads\389044_READONLY (1).MHT

26.03.2014

mange kommuner ikke har brukt pengene til denne tjenesten, men de har gått i det store sluket.

Statssekretær Lisbeth Normann velger å fokusere på at det kommer flere helsesøstre.

- Jeg syns det er bra at vi har fått godt over 100 nye helsesøsterårsverk i kommunene. Det er behov for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjeneste, og dette viser at det er mange kommuner som prioriterer forebyggende tjenester for barn og unge. I regjeringsplattformen slår vi fast at vi vil bedre det forebyggende tilbudet til unge, og vi vil følge med på den videre utviklingen, sier hun til VG.

- NSF mener dette viser at intensjonene til midlene ikke er oppfylt og at midlene burde vært øremerket. Hva er din kommentar til det?

- Jeg mener at dette er en god start, men at det fortsatt er for tidlig å konkludere. Vi er ikke fremmed for å øremerke midler, men vi mener også at det er viktig å gi kommunene handlefrihet. Behovene mellom ulike kommuner kan variere, og kommunene vet ofte selv best hvor skoen trykker. Samtidig er det viktig å understreke at det å investere i forebyggende arbeid for barn og unge er en god investering, som sannsynligvis vil gi mindre belastning på budsjettet over tid, sier Normann.

Flere kommuner oppgir i tillegg at de har bevilget ekstra penger for å styrke helsestasjon- eller skolehelsetjenesten med flere årsverk, men at pengene ikke er spesifisert på spesielle årsverk ennå.

(VG NETT - 10:08 29.01.2014)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.